

§ 262

Remiss - Energimyndighetens förslag till nya riksintresseområden för energiproduktion vattenkraft, KS 2018/372

Beslut

Arbetsutskottet föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Översända tjänsteskrivelsen som Falkenbergs kommuns svar på remissen.

Beskrivning av ärendet

Energimyndigheten har översänt på remiss till Länsstyrelsen i Hallands län ett förslag på nya riksintresseområden för vattenkraft (energiproduktion). Energimyndigheten har ansvar att utse riksintressen för energiproduktion och energidistribution. Ansvaret att utpeka riksintressen utgår från förordning (1998:896) om hushållning med mark- och vattenområden samt 3 kap. 8§ Miljöbalken. Energimyndigheten vill synliggöra vattenkraftens roll i energisystemet och har därför föreslagit att vattenförekomster (till exempel del av älv, sjö eller damm) kopplade till de 250 viktigaste vattenkraftverken ska utpekade som riksintresse.

I rapporten Vattenkraftens reglerbidrag och värde för elsystemet, som ligger till grund för Energimyndighetens förslag, klassificeras de svenska vattenkraftverken utifrån sitt historiska relativa reglerbidrag (det relativa reglerbidraget är ett mått som beskriver hur elproduktionen i ett specifikt vattenkraftverk följer nettoanvändningen, residuallasten. I rapporten definieras residuallasten som differensen mellan elanvändning och elproduktion från vind- och solkraft) - vilket anses vara det nyckeltal som bäst fångar ett vattenkraftverks nytta för energisystemet och samhället. Klass 1 är den högsta klassen för reglerkraftverk och representerar i huvudsak de vattenkraftverk som anses mycket viktiga för elsystemets funktion. Ungefär 13 % av det totala antalet vattenkraftverk i Sverige har tilldelats klass 1. Tillsammans står dessa kraftverk för cirka 98 procent av reglerbidraget i Sverige. Klasserna ligger även till grund för det förslag till riksintresseutpekande som härmed går ut på samråd.

I Falkenbergs kommun är det Ätran från Ätrafors till Övra Århult (strax söder om samhället Ätran) samt sjön Fegen som är utpekade. Detta innebär att 4 kraftverk (Ätrafors, Yngeredsfors, Bällforsen samt Skogsforsen) inklusive dammar och vattenvägar omfattas av klass 1. I Fegen är det Fegensjöns förmåga som regleringsmagasin som är grunden för utpekandet. Värdebeskrivningarna av Ätran och Fegensjön omfattas av en redogörelse för reglerbidraget från vattenförekomsten, förutsättningar för flexibel elproduktion samt hur riksintresset förväntas påverkas av förändrade förutsättningar.

Motivering av beslut

Energimyndigheten skriver på sin hemsida att dem är väl medvetna om att det i en del av de utpekade riksintresseanspråken finns viss miljölagstiftning som väger tyngre än de i remissen utpekade riksintresseanspråken, men att det har en viss pedagogisk poäng att peka ut dem. Falkenbergs kommun anser det inte relevant att peka ut riksintresseanspråk för energiproduktion - vattenkraft i områden där miljölagstiftning väger tyngre.

Vidare menar samhällsbyggnadsavdelningen att konsekvenserna vad det gäller hur riksintresset förväntas påverkas av förändrade förutsättningar är för ensidigt och ytligt beskrivet. Här finns en tyngdpunkt på förluster om hänsyn måste tas till naturvärden. Det beskrivs ytterst knapphändigt vad ett utpekande får för konsekvenser för lokalt näringsliv som använder sig av tänkta riksintresseområden i sin verksamhet. I syfte att stimulera lokal utveckling i inlandet, skapa arbetstillfällen eller att locka folk att bosätta sig på landsbygden så har kommunen i enlighet med miljöbalken pekat ut LIS-områden (Landsbygdsutveckling i strandnära lägen). Det saknas analys av hur dessa områden kommer att påverkas. Handlingarna bör därför kompletteras med en utredning av hur energimyndigheten bedömer att det lokala näringslivet samt LIS-områden påverkas.

Samtidigt som utpekandet av riksintresse energiproduktion vattenkraft sker så pågår arbete med fastställandet av nya miljö kvalitetsnormer för kraftigt modifierade vatten samt att arbetet ska påbörjas med en nationell plan för omprövning av gamla vattendomar. Det är av största vikt att dessa arbeten sker i samverkan så att samtliga faktorer kan vägas mot varandra.

Ekonomi

Kommunens ekonomi kan komma att påverkas, men det är idag svårt att avgöra om det är i positiv eller negativ bemärkelse. Detta är beroende på vilken tyngd de tänkta riksintressena kommer att få i framtida avvägningar och domslut.

Underlag för beslut

Beslutsförslag 2018-08-21

Tjänsteskrivelse 2018-08-29

Remiss från länsstyrelsen i Hallands län till berörda kommuner, 2018-06-27

Vattenkraftens reglerbidrag och värde för elsystemet (ER 2016:11)

Värdebeskrivning Ätran